

Peruanska Amazonas:

Går exploateringen att stoppa?

Foto: Amazon Watch, bilder från Baguahändelserna tagna av oberoende rapportör.

Indianer i Peru protesterade i månader mot en serie lagar som regeringen infört i syfte att deras landområden skulle kunna exploateras av utomstående, inklusive gas- och oljebolag. Tungt beväpnad polis utkommenderad av peruanska regeringen attackerade slutligen brutalt de protesterande indianerna i Bagua den 5 juni. Robert Espinoza, samordnare vid nätverket CAOI – Coordinadora Andina de Organizaciones Indigenas, har i en artikel som refereras här skrivit om bakgrunden och vad han anser behöver göras.

I Baguamassakern i juni dödades 34 personer och 158 skottskaades. Ett dussintal fångar, och försvunna civila, poliser, baguiner, awajuner och wampier har ännu inte identifierats. Händelsen exemplifierar inte bara början av en maktfullkomlig fas i Peru, utan också det gamla mönster av folk-mord på etniska grupper som tillåts och understöds av staten.

Länge har en komplex ideologisk, rättslig, politisk och förtryckande offensiv med privatiserings-

och neoliberal tendenser ägt rum gentemot den inhemska befolkningen, bönder och ursprungsfolk boende vid Andernas kust- och Amazonområden. Utvecklingen har fortgått med stöd från bolagsintressen, media, partierna Apra, Unidad Nacional och anhängare till förre presidenten Alberto Fujimori. Även de tidigare presidenternas Alejandro Toledos och Fernando Belaúnde Terrys politiska bas ställer sig bakom det som sker.

Offensiven kan belysas med följande exempel: Över 33 miljoner hektar mark i Amazonerna har auktionerats ut till oljebolag, och över 3 000 andinska grupper lever med gruvbolag som styr över deras territorier, samtidigt som få jobb skapas och skatteinkomsterna från bolagen är låga. Det råder straffrihet när det kommer till nedsmutningen som gruvindustrin för med sig. Staten vägrar dessutom erkänna fler än 250 amazonska folkgrupper, utöka territorierna för hundratals sårbara samhällen som hamnat i kris på grund av befolkningsökningen och etablera reservat.

"Andra klassens" mark

Brådskan att skriva frihandelsavtal – som tog sin början i Toledos undergivna "ja eller ja"-politik gente-

mot USA och som alla traditionella politiska partier anslöt sig till – ger uttryck för iveren att juridiskt låsa och förlänga den bokstavliga invasionen och plundringen av Moder Jord, och därmed exkludera och förstöra ursprungsbefolkningens sociala strukturer. I samband med frihandelsavtalet infördes i juni 2008 102 dekret, under tystnad från kongressen. Flera av dessa syftar till att försvaga, splittra och privatisera och hota stabiliteten i ursprungsbefolkningens områden, som betecknas som "andra klassens" mark, och underlättar exploateringen av dess naturresurser.

Allt det ovan nämnda innebär att det finns en politik som hindrar och kränker de nödvändiga förhållanden som krävs för att ursprungsbefolkningens sociala och kulturella traditioner ska kunna stärkas. Om den här doktrinen fortsätter att vinna mark kommer dödligheten, ohälsan, inflyttningen till städer och gifterna att öka. Utöver de effekterna kommer de sociala och kulturella konflikterna att intensifieras, vilket i sin tur kommer att innebära fler sammandrabbningar, mord, försvinnanden, skadade, lemlästade och förföljda människor. Allt på grund av en politik som tillåter utplåning av etniska folkgrupper och som

har sitt stöd i den rasism som finns i Apra, Unidad Nacional och de Fujimoristiska partierna.

Onödiga konflikter

För att sätta stop för de angrepp som sker är det viktigt – om än otillräckligt – att avskaffa dekret 1090. Regeringen fortsätter att förvärpa problemen och arrogansen att, med tvång och våld, driva igenom den inkonsekventa tillfälliga ”upphävningen” av förordningen visar på att det endast är en del av en mycket större kapitalistisk offensiv som kräver att man även överväger helt andra alternativ. Det finns i dag inga garantier för ursprungsbefolkningens områden och dessa måste försäkras omedelbart. Det sociala angreppet måste stoppas eftersom det kommer att fortsätta att förarga folk och leda till onödiga konflikter och våld.

Djupet och bredden av problemet gör att följande åtgärder, med flera, är nödvändiga:

- Avskaffa de dekret som motarbetar den inhemska befolkningen och de som kriminaliserar utövningen av deras rättigheter.
- Bidra till att läka såren hos awajun- och wampifolken genom att stoppa gruvbolaget Doratos och oljebolaget Hocols härjningar i ursprungsfolkets områden. Tillsätt en Freds- och sanningskommission bestående av internationella styrkor som ska identifiera försvunna, frisläppta och fångslade och vårda skadade.
- Slå fast ägarskapet för ursprungsbefolkningens land, en äganderätt som minskat med mer än hälften i skogsområden.
- Ge amnesti till indianledaren Alberto Pizango och ledarna för organisationen Aidesep samt de

över 1 000 ledarna för de andinska och amazonianska samhällena, som har förföljts för sin kamp för ursprungsfolkets rättigheter.

- Medge och bevilja markinnehav till över 250 nya grupper och utöka de över 300 reservaten för isolerade folkgrupper.

Lägger sten på börda

Om de nödvändiga åtgärderna drivs igenom av kongressen eller inte beror på de politiska krafterna och allianserna som ständigt förändras. Huruvida det tar månader att få lösningarna på plats beror på landets agerande och opinionsläget, men det ändrar inte det sociala utanförskapet och de klyftor som behöver blottläggas. Det har spillts en orimlig mängd blod, bland annat då sex poliser i Bagua lämnades åt sitt öde när regeringen beordrade att området skulle tömmas på folk, vilket lägger sten på börda efter hundratals år av det lidande som ursprungsbefolkningen utsatts för från statens håll. Det råder inte bara en misstro på grund av det förflutna, det är nu ett djupt sår som skapats av statligt våld.

Låt oss överbygga sprickorna och motsättningarna som medföljt skapandet av en nation efter den kapitalistiska modellen, där livet betraktas som en handelsvara, och låt oss gå vidare mot ett välmående land med mångfald utan rasism och förföljelse av minoriteter.

Översättning och redigering:
Matilda Lindwall

Fakta:

Ben Powless' blogg: *"Massacre in Peru: A trip into the Amazon brings answers and more questions"*, 20 juni 2009

Foto: Amazon Watch, bilder från Baguahändelserna tagna av oberoende rapportör.

